

BEREGI ÚJSÁG

POLITIKAI HETILAP, VÁRMEGYEI ÉS TÁRSADALMI KÖZLÖNY.

Kiadja a szerkesztőség.
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Beregszász, Árpád-utca 5. szám.

Felelős szerkesztő:
Dr. Bálint Jenő

Szerkesztők:
dr. Balkányi Auréli
Rác Lajos

Előfizetési ár:
Egész évre 8 kor. Községek részére 5 kor. Egyenlő szám ára 20.
Hirdetési díjak: megállapodás szerint.

Hirdetések felvétele a kiadóhivatalban Árpád-utca 5. szám.

Hátrább az agarakkal.

Egy rongyos faluról van szó, valahol a legsötétebb Liptó vármegyében, hol nem történt semmi más, mint az, hogy a csendőrök, a közrend és a magyar állam tekintélyének érdekében, egy néhány fanatisált totót lelőttek.

Emberiségi szempontból sajnálatos esemény, mert minden érző embernek fájlalni kell, ha egy jogállamban, az ultima ratiót, a fegyvert kell alkalmazni, valamely társadalmi vagy politikai kérdés megoldásánál, amde Csernován még más is történt, mely minden magyar embert, legyen az bármily pártállású, gondolkozóba kell hogy ejtsen, mert feltárta az ösvényt, látni engedte a vulkánt, mely felett gondatlanul elhaladunk.

A nemzetiségi kérdéstről van szó és bizony elég szomorú, hogy Magyarországon 40 éves alkotmányos élet után nemzetiségi kérdés létezhetik. Az elmúlt rendszer, a nyomorult közigazgatás örökös büne és szégyenlőltja ez, mely a jámbor többség vad fanatisált embert csinált kinek minden cselekedete összes gondolkozása, a magyar álla-

miság arcul csapása és a helyett, hogy hatalmunk egész súlyával, a rendelkezésünkre álló eszközök, egész tárházával észre térítenek őket, ölbe tett kezekkel szemléljük a Hlinkák, a Szikcsákok tuti quanti gazságait és izgatásait.

Van az éremnek egy más oldala is. Már nem elégsznek meg itthon a magyar államiság tagadásával. Nem elégsznek meg a magyarság elleni féktelen gyűlölet tüntetésével, hanem holmi szláv solidaritás hangoztatásával, és ennek cége alatt idegenek avatkoznak a mi belügyünkbe és ülnek felettünk törvényt tele lármázzván Európát hogy mi nyomjuk el a nemzetiségeket és csupa sovínismusból, minden nap egy néhányat elevenen eszünk meg.

Ha egy Björnson, ha egy Tolstoj, legyenek azok bár mily szellemóriások, hazug információk alapján, elitőleg nyilatkoznak rólunk, azt még kibírnók, mert tudatában vagyunk annak, hogy ezen nagyemberek nem ismernek bennünket, esetleg sikerül őket felvilágosítani, de ha egy parlament és még hozzá, az osztrák parlament merészkedik a mi kizárólagos belügyünkbe a magyar souverénitásnak megtaga-

dásával beleavatkozni, akkor ez már nem roszhiszeműség, hanem egyszerűen arcátlanság. Tetézi ezt még az a körülmény is hogy az osztrák miniszter elnöknek egy szava sincs ezen kiromhanás ellen, hallgat mint a dinnye a fűben és egy szóval sem tiltakozik, ezen ellenünk intézett gyalázatos me-
rénylet ellen.

Az osztrák képviselőház Elnöke, a házszabály mögé bujik, egy pillanattig sincs eszében az osztrák honatyát kitanítani hogy tilos területen jár, sőt elég tapintatlan személyes részvétét kifejezni. Merészkednének csak Szerbia, vagy Romániáról így beszélni, holt bizonyos, hogy az illető államok megfelelő retorzióról gondoskodnának, csak minket szabad büntetlenül bántalmazni, mert mi szerződéses viszonyban vagyunk és ismerik gyámoltalanságunkat. Nem óhajtjuk vissza a rothadt és korrupt szabadelvű pártot. Áldjuk a végzetet, hogy megszabadította ettől az országot, de nyíltan elismerjük, hogy annak idején Tisza István grófnak legalább bátorsága volt Körber akkori osztrák miniszter közjogi kalandzásait egy „előkelő idegen” tévelygésének jellemezni, míg most, a függetlenségi

„BEREGI ÚJSÁG” TÁRCÁJA.

Egy nyári alkony.

„Szép vagy erdő s mily sok kellemed,
Benned a szív minden bánatot feled...”

Egyedül bolyongok a szentmiklósi erdőben és visszaidézem emlékembe azt a napot, midőn együtt voltunk e hatalmas tölgyóriások és fenyők alatt. Most egyedül bolyongok itt... Az alsóhraboncai patak csörge-dezve gyorsan fut alá medrében A tölgyóriások szomorúan verdesik össze leveleiket és a fenyők oly bánatosan susognak. Egyedül vannak magukban.

Az éneklő madarak is elhagyták fészüküket és elköltöztek napkeletre, az Egyenlítő mosolygó kék ege alá és ott csattogják, éneklők szerelmes dalukat.

Csend van... Az erdő néma... Szinte félelmetes ez a nyomasztó némaság.

De ime a falevelek suttogása között ismerős hangok ütnek meg füleimet.

Lehunyor szememet s úgy érzem, hogy mellettem van valaki és beleszól dalamos kacajával az erdő csendjébe.

Erre a hangra szívem, lelkem édes ábrándokba merül és tovább szövöm álmaima t
Itt jártam veled, de akkor nem hallottam.

mit susogott a falevél és mit mesélt a kis patak medrének.

Ó reá figyeltem! Ó reá, a szöke haja leánykára... Figyeltem minden szavát és kíváncsivá tett az ő rejtett lelki világa, amelyben még talán érintetlen kincsek vannak felhalmozva. Lelkem és szívem e csodálatos lelki regevilágban kalandozott.

Kis napernyőjét a kezemben vittem és úgy mentünk tovább az erdőben. Minő érzés is az, midőn az ember egy leány kicsike napernyőjét viszi! Olyan volt e napernyő, mint egy tovarépülő sóhaj, mint egy fájdalomcsillító tavaszi álom.

Az egyszerű, de bájos szabású tulipános fehér ruha gyöngéden simult karcsu természetű. Szöke haja arany koronaként fénylett a napfényben és dicsfényvel látszott körül övezve lenni. Erről beszélnek most a tölgylevelek és fenyők és erről mesél most édes dalokat a patak is medrének.

És mintha az ő hangja is csendesebb és ünnepélyesebb lenne, ha őt emlegetik. Önkéntelen arra gondoltam, hogy ők is szerették és jól esett nekik ha lombjaik alatt megpihent. A madarak is szebben csicseregtek dalukat, mikor ő itt járt.

A földre nézek le. Nem fedezek-e fel valamit? Egy parányi sejtelen szerű leánycipő nyomát. Sehol semmi...

Csak csend, mindenütt mély csend...

A falevelek susogása behatol lelkembe, szívemet szétfeszítik, majd összeszorítják.

Almodom tovább... tovább...

Mélyebbre hatolok az erdő sűrűjébe, ahova egy-egy napsugár is csak elvétve téved. Itt is kisér és velem van az ő alakja.

Tudom én jól, hogy itt a regelő fák között csak az emlékezés él És mégis idejöttem. Es álmodom tovább azt a napot, mert édes nekem ezen álom, bár fáj az ébredés.

Távozni akarok innen. Nem tudok. Egy verőfényes nyári nap édes emléke tarja lekötvé akaratomat. Tudom és érzem, hogy fáj nekem e helyen az egyedüllét. Tudom s érzem, hogy róla beszél minden fa, minden bokor! Ó reá emlékeztet e helyen minden. A patak, a falevelek, a szellő is, mind... mind az ő nevét suttogják. Az éneklő madarak is az ő nevét csicseregik.

Akaratomat különben is megöli az ő utána való vágyakozás. Lelkemnek nem elég az, amit a falevél, bokor suttog, mesél. Látni akarja. Együtt akar vele lenni. Szívemet leirhatatlan érzés fogja el, a neve hallatára.

Szeretném nevét az éjszakába bekiáltani. Szeretném arra megtanítani a mennydörgést és a pusztító vihart, hogy az ő neve hallatára tanuljon meg imádkozni minden halandó.

Elsárgult levél hull le a fáról. Az ősz előhírnöke. A nyár pihenni tér már. Az elmulás... enyészete jele...

párt, mely többségénél fogva elsősorban volna hivatva souverénitásunkat megvédeni, teszi magát mintha mi sem történt volna, sőt ha már akad is egy bátor hazafi, ki felvilágosítást akar kérni, megkörnyékezik, lebeszéli, mert Smollen Tóni megharagudna és talán a kvéta további felemelését eredményezné, de ha egy honvédtiszt, a Kossuth nótát huzatja magának ott Nagyváradon, vagy egy hadapród is-hola növendekéi egy sárga fekete zászlócskát a vízbe dobnak, előállnak a Gotterhalte lovagjai és kimélet nélkül tesznek tönkre egy szépen megindult existenciát, pedig nem volt egyéb büne mint az, hogy magyar érzelmének mert kifejezést adni.

Megyebizottsági tagválasztások.

Az egész vármegye területén még eddig soha nem tapasztalt érdeklődések között folytatók le a megyebizottsági tagválasztások. Képviselő választáshoz hasonló korteskedések folytak s a harc majdnem mindenütt igen elkeseredett volt.

A beregszászi I. kerületben jelöltek az alábbiak, kik a következő mennyiségű szavazatokat kapták:

Dr. Meisels Herman	82 szavazat
Tóth Károly	65 "
Dr. Bálint Jenő	63 "
Benda Kálmán	28 "
Katz Jakab	12 "

megválasztott tehát Dr. Meisels Herman és Tóth Károly.

A II. kerületben:

Serli Ferenc	147
Króó Izsó	92
Báha Samuel	87

Hunyady Gyula 46 szavazatot kapott; megválasztott Serli Ferenc és Króó Izsó.

A III. kerületben:

Kallós Tivadar	150
Katz Bertalan	114
Dr. Reismann Simon	103
Balázs János	48 szavazatot ka-

Azt mondják: „Elmulik minden!”

Egy felsőbb hang azt mondja: „Nem! Nem mulik el minden. Van érzelem, mely napról-napra erősebb lesz. Egy élten keresztül kísér. Hatalmas érzelem . . . Uralkodik a világ kezdete óta . . . Hiszen az emberi szív sohasem fogja elfeledni, miként dobott oda Antonius egy világot elbűvölő Kleopatra szerelméért . . . Régi dal. De tovább fog ez csengeni örökké, amíg csak lesz egy kebel, ahol lobogjon az a szent tűz, mely soha el nem alszik.

Esteledik . . . végig suhan a szellő . . . Haza indulok . . . mennem kell. Itt kell hagynom életem e szent emlékü helyét . . . A nyári nap utolsó sugarai megaranyozzák és diésfénydel veszik körül e kedves és boldog emlékü helyét.

Lábaim alatt megroppan az apró kavics.

Bánatosan szól az esti harangszó . . .

Hátam mögött minden emlék. Hegy . . . völgy . . . erdő . . . patak . . . Fázva sietek haza . . . Egyszerre átmelegedve, lehunyom szememet és úgy érzem, hogy velem van, hozzám simul, vezet és biztat egy fehér ruhás, szőke hajú, barna szemű leány . . .

Tiszaháti István.

pott; megválasztott Kallós Tivadar és Katz Bertalan.

A többi kerületekből hireink:

A bilkei kerületben meg lett választva Rónai Antal, Dr. Kardos Simon és ifj. Króó József.

A barabási kerületben: Szabó Árpád, Smotzer Nándor és Fränkel Dávid.

A beregkővesdi kerületben: Dudinszky Iván és Csorba László.

A nagymuzsalyi kerületben: Dr. Bal-kányi Jenő, Bereczky József és Dr. Hunyady István.

Lapunk zártakor a többi eredményekről nem értesültünk.

SZÍNHÁZ.

Most, hogy elmentek a színészek igazán nem tudjuk, bosszankodjunk, avagy sajnálkozunk-e azért a 3 hétért, amit nálunk töltöttek.

Azért mindenestre örvendünk, hogy már nincsenek itt, hogy itt voltak és láttuk őket, bosszankodunk is, sajnálkozunk is, eredménye ittartózkodásuknak mégis van, gazdagabbak lettünk egy tapasztalattal és . . . hagyjuk az illúziót . . .

Már első bemutatkozásuk is kudarcra járt. Ez a legnagyobb peche egy direktornak, mert jól tudja mindenki, hogy eleintén a nagy slagerekkel rukkolt ki. Már pedig, ha a slagerek nem ünek be, milyen sors várhat a többire? A továbbiak folyamán produkáltak néhány jó előadást, de olyan darabok voltak állandóan műsoron, hogy igazán csak a jóakarát és az áldozatkészség csalta a közönséget színházba. Ebben a szezonban kitett magáért a közönség. Soha nem tapasztaltunk olyan érdeklődést és támogatást, amelyet ezidén kifejtett. Ha csak nem holmi Fekete tenoristák kerültek színre estenként megtöltötte a nézőteret. A Micsey részéről halatlanságnak és tapasztalatlanságnak tudhatjuk be, hogy nem igyekezett igényeinket a jó új darabokkal és jó tarsiulattal kielégíteni. Amidőn az első hétről megirt referándunkat az első botrányosan rossz előadások hatása alatt tárgyilagosan, de jóakarattal megirtuk, ezt azon rennyben tettük, hogy direktor és színészek okálni fognak s minden irányban igyekezni fognak elfogadhatót nyújtani. Amikor pedig tényleg láttuk részükről a buzgóságot és az iparkodást örömmel siettünk az elismerés pálmájával és olyan kritikát nyújtottunk, amit — magunk is bevaljuk — nem érdemelték meg. De tettük ezt azért, hogy lássák jóakaratainkat és támogatásnkat, hogy ezen felbuzdulva fokozzák játékukukat és ambíciójukat. Minden fáradozásunkat meghiusította azonban Micsey, aki olyan silány repertoírral állított közibénk, amit nem lehet neki egykönnyen megbocsátani. Igazán kár, hogy rá vagyunk utalva, pedig tekintve szépszámu színházlátogató közönségünket, jobb tarsiulatot érdemelnénk, amit kapnánk is, ha nem kellene a csizmadiaszinben játszaniok, ahol se tisztességes szinpadot, se öltözöt felállítani nem lehet. Egyedüli érdeme Micseynek, hogy K. Hegyesy Marit és Blaha Lujzát sikerült néhány vendégszereplésre megnyernie. Ezért hálás köszönettel tartozunk neki, amit a kö-

zönség hatható támogatásával igyekezett leróni.

Utolsó hét.

Csütörtökön: Ember tragédiája. Merész vállalkozás. Tekintetbe véve a lehető legkisebb fokra leszállított igényeinket, az előadás még az ugynevezett jobbak közzé tartozott. Ádánót Erneyei, Évat Pataki, Lucifert Fodor adta. Legérdemesebb a felemlítésre Stoll Béla stilszerű eszkimója.

Penteken „A molnar és gyermeke” került színre nagyon gyór közönség előtt. Raupach hátborzongató drámája hagyományos előadás halottak napjára. Az ideigizgató darabban Deák, Pataki, Stoll és Erneyei játszották meg jól szerepeiket.

Szombaton Kőszeghy Aranka jutalomjátékául „A bolond”-ot játszottak. Bimbilla szerepe nem az ő egyéniségéhez való, nem is volt meg az a sikere, amit könnyebb, temperamentumos szerepeivel elérni szokott. Egyes ének-számainak így is volt azonban hatása. Jól játszotta meg Bimbót Deák. Eleintén kissé szintelen volt ugyan, de később belemelegedett. Bókessy „Déli”-je a jobbak közzé tartozott. A többiek megállták a helyüket.

A legértékesebb művészi előadások voltak vasárnap, hétfőn és kedden. Az ország első színházának örökös tagja Blaha Lujza játszotta el leghiresebb és legjobb szerepeit. A piros bugyellárisban „Zsófi”, Kurucfurfangban „Bözsi” és Gyimesi vadvirágban „Magdolna”-t adta az ő utólréhatetlen művészetével. A közönség, mely az első és harmadik este zsufolásig megtöltötte a színházat lelkesedéssel tüntetett a nagy művésznő mellett, a miért eljött gyönyörködtetni bennünket tündöklő művészetével.

Ezért a 3 estőről kellemsen fogunk visszaemlékezni Meseyre, aki különben teljesen eljutszotta bizalmunkat. Sokkal gyengébb tarsiulattal volt itt a tavalyinál is, zenekara sem volt, tisztességes műsora sem.

Ha rendes színügyi bizottságunk lenne, Mesey sem jöhethetne hozzánk többé. Így valószínűleg egy esztendő múlva újra ellátogat. Addig bizonyos hogy el lesznek zárva előlünk Thália kapui.

Inkább maradjanak esukva, sem hogy Micsey ilyen készületlenül nyissa ki.

S. F.

Választási krónika.

— Egy megyeista önjelölt programbeszede. —

Ha a megboldogult kis lutri még élne, sok öreg néni rákna meg egy számot. Azt a számot, ahány megyebizottsági tag jelöltje van ezidőszerint Beregvármegyének. A jelöltek száma az önjelöltekkel együtt körülbelül annyi, hogy kitelne belőlük egy fiók tejut. Mert hogy csillagok valamennyien érényekben tündöklők, érdemekben túlradók, hangsulyozni fölösleges.

Ilyenkor választások előtt derül csak ki, hogy milyen boldog megye ez a megye. A titkos nagyságok egymásután ütik fel a fejüket, akár csak eső után a gombák. Eget kér a legtöbb. Arasznyi szük a lét csupán, de a legtöbbnek elegendő, hogy hallhatatlan tetteket műveljen. Fő is a feje azoknak, akiket az ég választói joggal sujtott. A nagy ragyogás káprázatában hogyan tudjanak eligazodni? Kik a legfényesebbek? Kik a legrátermettebbek? A hivatalos jelöltekről csak annyi bizonyos, hogy párthatározatból nyomultak

előtérbe. Ezzel szemben a félreismert, mellőzött, a kiinrikált áldozati báránycák a megyéért vérző keblüket és közhajnak örvendő boraikat viszik fórumra.

E sorok kitűnő írója is az elnyomottak második alosztályába tartozik. A megyéért él, hal, megyepárti szívből, sirva néz a történetek elébe, mert bár az ő választása bizonyos ugyan, de a párt gyenge s az Isten tudja mi lesz a drága megyével. Nagy szerénysége, mely arányban áll óriási képzettségével, a hosszas meddő várakozásban elfogyott s minthogy érzi, hogy benne a „megyepárt” pótolhatatlan veszteséget szenvedne, önként lép a polgárság magas színe elé és elmondja programbeszédét, mely így hangzik:

Polgártársak! Ismert szerénységem tiltja, hogy összes érdemeimet előttetek fitogtassam, azért az öndicséretből minél kevesebbet! Annyit mégis elmondok, hogy „Röplőben a nagy világ körül” című korszakos munkáim beható tanulmányozásából megismerkedtem úgy a megyei, mint a városi rendezkedés és berendezkedés összes követelményeivel. En voltam az aki a megboldogult Árok-utca egyik sarokkővét ledöntöttem s ezzel tiltakoztam a kutyák közsemérem ellenes viselkedése ellen. Késő este járok haza mindig, hogy az utca, a város, a megye képét ilyenkor is tanulmányozhassam. S amikor még hozzáteszem, hogy majdnem helyesen tudok írni japánul úgy beszélnek, mint a hottentották nyelvén, áttérek a jövőm terveimre.

Az a jelszavam, hogy az legyen megválasztva majd a megyei tisztújításkor, akit én szeretnék, továbbá, hogy pótdadót egyáltalában ne fizessünk. Ennek folytán gondolkodom a megyei bevételek szaporításáról és a kiadások csökkentéséről. A városi bérföldkeken sáfrányt termelünk, a Vérkében pedig gyöngyhalászatot rendezünk, esetleg aranyat mosunk. Az utóbbit egyelőre a rossz pénzvisszonyok miatt elodázzuk. Az általam felfedezendő lég nélküli kormányozható léghajó gyárat a megye területén építjük fel s ennek óriási tiszta jövedelmének felét a megyei pénztárba utalványozom. És így tovább. Természetes, tisztújításkor arra szavazok, aki nekem kedvesebb.

Ezzel szemben szervezem a polgárörseget s így feleslegessé válik a rendőrség még Gecsében is. A tanítók, tanárok a szünnapokra közigazgatási munkát kapnak s így egy csomó hivatalnok többet pipázhatik, akarom mondani megtakarítható. Ez elsőrendű vívmányoktól a megye úgy fellelkesül, hogy a keblek belső tüze fölélegessé teszi télen a fűtést, ami némely háztartásban nagy megtakarítást jelent.

Azért mint a megye hü fiaitól elvárom, hogy reám adjátok nyíltan szavazataitokat. Nem szeretem a titkos dolgokat, mert úgy könnyen megcsalhattok.

Stenografálta: Madzag.

VEGYES HIREK.

— **Előléptetés.** Dr. Macher Albert szigeti katonai főorvost a király ezredorvossá léptette elő.

— **Halálozás.** Urbanyi Gyula a beregszászi törvénytörvényes jegyző karának egyik rokonszenves s közkedvelt tagja f. hó 7-én tüdőgyulladás közben beállott szívzélhűdéstől meghalt. A kis Urbányi iránt a kit a városban mondhatni mindenki ósmert általános a részvét.

— **Tüzek.** F. hó 5-én éjjel két óra után az Andrászi uton a Richter-féle udvarban az egyik udvari épület kigyuladt, de sikerült a tüzet rövid idő alatt eloltani. A kár jelentéktelen. — A nagy baktán hét dohánypajta s bennök nagymennyiségű dohány szerdán éjjel a tűz martaléka lett. A kár igen jelentékeny de biztosítva volt.

— **Sóhiány.** A nemzeti kormány ugyancsak sajtalanná teszi az életünket. Az egész országban s így városunkban is már napok óta nem kapni sót, aki pedig hozzá tud jutni egy kiss mennyiségű sóhoz patikai áron kénytelen azt megfizetni.

— **Árpád ünnepély.** A beregszászi m. kir. állami főgimnázium „Petőfi Önképzőkör”-e áthatva a kegyelet mély érzelmétől, mellyel a nemzet nagyjainak emléke iránt viseltek, a honalapító Árpád fejedelem halálának 1000-ik évfordulója alkalmával a fő-

gimnáziumi ének- és zenekar közreműködésével 1907. nov. 10-én (vasárnap) d. e. 1/211 órakor az intézet tornacsarnokában diszülést tart. Belépti-díj nincs, de önkéntes adományokat az internátus javára köszönettel fogadtatnak. Ünnepély műsora: 1907. nov. 10-én 1/211 órakor. 1. Hymnus. Nemes I. VIII. o. t. harmonium kísérete mellett éneklő a főgimn. ifjuság vegyes énekkara. 2. Megnyitó beszéd. Elmondja Korpás Ferenc tanárelnök. 3. Ezer év. Szögedy Endrétől. Előadja Nemes I. VIII. o. t. zongora és Ricssey Gy. VIII. o. t. harmonium kísérete mellett a főgimn. ifjuság zenekara. 4. Árpád siri álma. M. Kovács Gyulától. Szavalja Miliczter József VII. o. tanuló. 5. a) Ezer esztendeje annak . . . a) Régi veri már a magyart a Teremtő . . . b) Árpád apánk . . . Alkalmi dalok. Éneklő a főgimn. ifjuság vegyes énekkara. 6. Tárogató hang. Ricssey Gy. VIII. o. t. zongora kísérete mellett tárogatót előadja Ary Lajos VIII. o. t. 7. Árpád jelmeze VörösAarty Zalán futásában. Irta és felolvassa Kiss István VII. o. t. 8. Szózat. Nemes István VIII. o. t. harm. kísérete mellett éneklő a főgimn. ifjuság vegyes énekkara. 9. Honfoglaló induló. Bordeaux Géztől. Előadja a főgimn. ifj. zenekara.

— **Dr. Mandics Sándor,** ügyvédi irodáját Szigeten megnyitotta.

— **A kincstári erdők fája.** A bormelőlő gazdák körében már régebb idő óta általános a panasza a drága hordóárok miatt. A Zemplénmegyei Gazdasági Egyesület elhatározta, hogy a földmívelésügyi miniszterhez fölterjesztést intéz, a melyben kéri, hogy a kincstári erdők dongafa-készletét előállítási áron adják át a községek részére hordókészítés céljára.

— **Felsült farkasok.** Dalekorej Fedor katlanfalusi lakos múlt hó 12-én szomszédjával szénáért ment kora hajnalban a Veliki Verch-re. Míg a szekeret megrakták, ökreit szabadon bocsátotta s ezek csendesen leleléstek a közli erdőszélen. Alig egy negyedóra múlva azonban az egyik ökrök rémesen bőgve rohan Dalekorejék felé s ezek megrettenve látják, hogy a másik ökröt 4 farkas fogta körül s fogaikat csattogatva törnek az ökrökre. Társával villára kapva sikerült a farkasokat elriasztani s így az ökrök szerencsére megmenekült a biztos haláltól. A farkasok pedig mintegy 200 m.-nyi távolban letelepedve sóvár szemekkel pislogtak a kiszalasztott zsákmányra s megmentőire, majd vad üvöltéssel tüntek el az erdő sűrűjében.

— **A revolver.** Videcki Sándor huszti munkás, aki a vasuti állomásnál dolgozott, lakásán egy forgó pisztolyal babrált, a revolver elsült és a golyó Videcki mellébe furódott. Videcki elállította a vérzést, aztán elment a munkába, a vasúthoz, ahol azonban össze esett. A súlyosan sérült embert bevitték Máramaroszigetre s most a vármegyei kórházban ápolják.

— **A gyermek védelme.** Andrassy Gyula gróf belügyminiszter a nagyszülősi állami gyermekmenedékhelyet állami gyermekvédelmi fiúnevelőintézet Nagyszülősiön címmel internátussá alakította át, mely december 1-étől kezdve az eddigi környezetükben erkölcsi rmlásnak kitétt vagy az elzüllesnek indult gyermekek befogadására alkalmas és az állami gyermekvédelem kiegészítő intézményként fog működni.

— **A zene és a hajhullás.** Már hosszabb idő óta megfigyelték, hogy a zenének a haj növesére igen nagy hatása van. Nagy zenészek karriaturái nem hiába tüntetnek fel olyan nagy hajzatokat, aminőket egy Absolon is megirigyelhetett volna. (Lásd Paganinit, Lisztet, Paderevskit, stb.) Annyi már bizonyos, hogy a vonós hangszerek igen jó hatást gyakorolnak a haj növesére. míg a rézfuvó hangszerek valóságos megsemmisítő hatást gyakorolnak a hajtalajra úgy, hogy a szegény zenészek fejei néhány év alatt bizony nagyon is hasonlítanak a biliárdgolyóhoz. Másrészt arra a tapasztalatra jutottak, hogy a fa-fuvó hangszerek a hajtalajra semmiféle hatást nem gyakorolnak. Hogy a zongorajátéknak milyen a hatása, arról hallgat a krónika. Egyre azonban zenereferensünk jól emlékszik. Sok zongoraművésznők játékának hatása abban nyilvánul, hogy a haj égnek áll. Már tudniillik a néző hja.

— **A liszt eltartásáról.** A gazdaszszonyok rendszeren a molnárt szidják, ha liszt-

ből jóvaló tészta, rétest nem tudnak nyújtani: pedig a hiba nemcsak az őrlésben lehet, hanem abban is, ha a liszt eltartására nincs kellő gond. A lisztnek is tiszta, száraz levegőre van szüksége. hogy sokáig megtartsa jóságát erejét. Zárt, nedves helyen a liszt megdohosodik. Sőt elromlik a liszt az állásban is. A lisztet is forgatni, lapátolni szükséges legalább minden két hónapban. Ha zsákban tartjuk, azt meg kell hőmpölygetni, hogy meg ne esomósodjék a liszt. A megcsomósodott lisztet is megtörve elhasználhatjuk, de az ilyen liszt nemcsak hogy dohossá válik, hanem erejét is elveszti, amit azon veszünk észre, hogy a belőle készített sütemény halvány színű. Jobb helye van a lisztnek hombárban, szekrényben, mint zsákban, mert lapátolni lehet. Miután a liszt az idegen szagot beveszi, arra is ügyeljünk, hogy olyasmint ne tartsunk közelében, vagy éppen benne, mi romlását előidézheti, például gyümölcsöt.

— **Vaggon hiány.** Ugy a gazda, mint a kereskedői körökben általános panasza tárgya, hogy vármegyénk vasuti állomásain ezer és ezer métermázsa számra hever a beraktározott termény és természetesen ennek is a gazdaosztály érzi legérzékenyebben a káros hatását, ha tekintjük, hogy eladott terményeiért pénzt nem lát és a forgalom megakadásából a kereskedői körökre is kiszámíthatatlan kár háramlik, Ohajtandó lenne, hogy az érdekelt osztályok összefogjanak és vegre tegyenek valamit a rendkívüli fontos kérdés megoldása tekintetében.

— **Adómentes motorbenzin ára.** A kereskedelemügyi miniszter az adómentes motorbenzin árát f. év november hó 30 ig terjedő időszakra métermázsként 24 koronában állapította meg, miről az érdekelteket ez uton értesítjük.

— **Háziipari tanfolyam.** A hegyvidéki miniszteri kirendeltség felterjesztésére a földmívelésügyi miniszter a gazdasági egyesület azon előterjesztésének, hogy Heteny községben faipari háziipari tanfolyam rendeztessék, helyt adott. A tanfolyam költségeire 800 korona államsegélyt engedélyezett. A tanfolyam 2 hónapos lesz, melynek felügyeletével a földmívelési miniszter a gazdasági egyesületet bizta meg.

— **A szerencse otthona.** A sokat áhított, mindenki által ostromolt szerencse ezernyi szeszélye kiszámíthatatlan. Hiába üldözzük, ha nem akar közeledni felénk, míg sokszor önmagától szinte következetesen kegyeibe fogad bennünket. Tájégnak legjobb bizonyosság erre az osztálysorsjáték. Ha például a Gaedicke A budapesti bankház eredményeit nézzük úgy a most lefolyt sorsjátékban mint a múltban is, tapasztalhatjuk, hogy ez a bankház valóságos állandó otthona a szerencsének. Ugyszólván minden napra esik egy főnyeremény a Gaedicke bankházban, melynek ügyfelei a múlt osztálysorsjátékban többek között a 400.000, 70.000, 60.000, háromszor a 30.000 és 20.000, a mostaniában pedig a 90.000, 50.000, 25.000 és négyszer a 15.000 koronás főnyereményeket nyerték. Ez a körülmény meg a Gaedicke bankház mindenkor pontos és gyors ügykezelése magyarázzák azt a hatalmas forgalmat, melynek e közmondásos szerencsésű bankház örvendő.

Várandós állapotban

lévő anyáknak nincs jobb barátjuk, mint a SCOTT-féle Emulsió. Testi gyengeség és bágyadság ha kinozza őket, úgy a SCOTT-féle Emulsió épp oly csodálatos, mint kielégítő hatással van.

Uj erőt és uj életkedvet

kölsönöz a SCOTT, mintha varázssital lenne. De még több örömet okoz a szülőknek, ha a csecsemő megszületik, mert egészséges színében és erős formáiban a szülők különösen gyönyörködnek. Ez onnan van, mert az anya által bevett SCOTT-féle Emulsió a gyermeket is táplálta s erősítette, szóval mindkettőre a legkellemebb hatást gyakorolta.

Egy eredeti üveg ára 2 K. 50 fillér. Kapható minden gyógytárban.

Az emulsió vásárlásánál a SCOTT-féle módszer védjegyét — a halászt — kérjük figyelmebe venni.

— **Facseteték adományozása állami kertekből.** A földmívelésügyi miniszter az állami facsetetektől az 1908. évi tavaszi és őszi erdősítésekhez szükséges csemetekészleteket a folyamódó birtokosoknak: A kopár és vízmosás területek beerdősítésére kért csemeteket teljesen ingyen adják, a folyamódóknak csupán a csomagolási, ezenként 1 korona és vasuti szállítási költségeket kell megfizetni. Kisbirtokosnak kivételesen, méltánylást érdemlő esetekben, melyekről az illetékes állami erdőfelügyelő-ég tanuskodik, lakóhelyéhez legközelebb fekvő vasuti állomásig teljesen díjtalanul szállítják el a csemeteket. Az esetben, ha a fenti erdősítések céljaira szükséges csemeték kiszolgáltatása után is adnak ki csemeteket, de csupán az átlagos termelési költségek, csomagolási, vasúthoz szállítási stb. díjak megtérítése mellett. Kisbirtokosoknak méltányos esetekben az árból 50 százalékot elengednek. E tárgyban a kellően felszerelt kérvényeket december hó 1-ig kell illetékes erdőfelügyelőséghez betérjeszteni.

— **Szünetel az éjjeli ügyészség.** A közvélemény és a sajtó e botrányköve, a sajtószabadság e durva sérelme végre közmegelegedésre kimult. A sajtótörvény szellemével egyenes ellentétben álló intézményt az igazságügyminiszternek október hó 3-án kelt rendelete végezte ki, mely hatályon kívül helyezte a sajtótermékek kivételes ellenőrzési módjait egyelőre megszüntette. Persze, nem véglegesen, mert az éjjeli ügyészséget egy új igazságügyminiszteri rendelet ismét bármikor életbe léptetheti s így a sajtó guzs csak félre van téve, de bármikor újból elővehető, amikor egy kormánynak szüksége lesz arra, hogy a kritikát saját tényeivel szemben elhallgattassa, vagy korlátozhassa. Jogrendszerünknek örök szegylene ez, mely csakis törvényhozási uton, a sajtótörvények törvény útján való magyarázásával pusztítható ki végkép jogéletünkéből. Mindaddig csak szünetel de nem szünt meg. A fővárosi sajtó örömet tehát, melylyel az igazságügyminiszter rendeletét fogadta, a közvéleménynek korainak kell tartania és varnia kell e kérdésnek törvényhozás útján való, elmaradhatatlan szabályozását.

A közönség rovata.

Tekintetes Szerkesztőség!

Nem vagyok hajlandó Cserszky Péter fősztolgabíró urral hirlapi polémiába bocsátkozni, a tekintetben valók avagy valótlanok-e „Közgazgatás az alsóverecskéi járásban“ című cikkemben leközölt állításaim.

Teljes megnyugvással tekintek a kilátásba helyezett sajtó per elé, melynek keretében alkalmam nyílik majd állításaimat pontról-pontra igazolni. Hogy pedig a fősztolgabíró ur időközben netalálhassa jobbnak a sajtóper meg nem indítani, ezennel kötelezőleg kijelentem, hogy ha 3 hónapon belül a per meg nem indul akkor módot fogok találni a „Beregi Ujság“ 43-ik számának beküldésével a leközölt esetekre a belügyminiszter Ő excellenciájának figyelmét is felhívni.

Ezuttal egyedül az ellen tiltakozom, hogy a fősztolgabíró ur a cikk leközölésében való részességgel bárkit is gyanúsítson. Ez egyedül az én ügyem és nem is került sok után járásba az adatok összeszedése, mert azokat hozzám jogi tanácsért fordulva önként hozták a felek, sőt egyik másikban fegyelmi feljelentés megtételével is megbíztak.

Ezek után megköszönve a tekintetes szerkesztőség által nekem előlegezett bizalmat, kijelentem hogy a magam

részéről ez ügyben a nyilvánosság előtti szereplésemet befejeztem.

Alsóverecské, 1907. november 5.
Tisztelettel

Blaufeld Henrik.

Fenti nyilatkozat indokolta tette azon kijelentésünket, hogy az elhangzott vádak oly súlyosak, hogy azok közzétételétől el nem zárkozhatunk, jólehet a személyes harcnak nem vagyunk barátai és mert Cserszky Péter válaszában beismerésben van, a megyei alispán ur sokkal jobban tenné, hogy a helyett, hogy a megye nyugalmit féktelen korteskedésével felzavarja, Alsóverecskére menne, rendet csinálni.

KÖZGAZDASÁG.

A szőlő gyengítése

A szőlő elgyengülésével a múlt század elején a legkiválóbb agronómusok foglalkoztak. Bosc, a francia állami szőlőknek a császárság és a restauráció idején tudós főfelügyelője azt mondja: „Ha nedvkerítés idején megnyesük a fát, akkor ezt a szenvedett nedveszeség meggyengíti. A jó kertész ritkán nyes azért, hogy befolyásolja a gyümölcsképződést, mert tudja, hogy így cselekedvén, gyengíti a fát, megakadályozza abban, hogy a következő évben csakoly jó gyümölcsöt teremjen, sőt sietteti a fa kihalását.“ A szőlőre vonatkozólag pedig hozzáteszi: „Azok a tőkék, a melyeket tulsok szőlő hozására kényszerítettek, legrosszabb bort teremnek és legrövidebb életűek szoktak lenni.“

Ha a szőlő gyenge marad, ennek oka a minden évben való nyesés. Am ez a gyengeség tulajdonképen tényleges előny, noha megrövidíti a venyige életét, mert éppen a tőke gyengesége következtében hamarabb áll be az érés és jobban sikerül a szőlő. A helyes nyesés rendszerint igen kényes dolog, s mindenütt leginkább az asszonyokra és gyermekekre van bízva. A helytelen nyesés kihat a következő évek termésére is, sőt a venyige élettartamát is megrövidíti.

Hogy még messzebre menjünk, hadd idézzük, a mit a tudós Bosc előde, Rozier abbé mond, nem kevésbé kategorikusan.

„Csupán a gondolkodás restsége okozza azt a sok hibát, a melyet az ember a nyesés és leombozás körül folyton elkövet. Bárhol alkalmazzák is e módszereket, már akár szükségesek, akár nem: nemcsak a szőlőtelep minden részére, minden gyökérre, minden egyes tőkére terjesztik ki, hanem rendszeren visszatérő időközökben végzik azokat. Pedig ennek csak a legszükségesebb, a legsürgösebb esetekben szabadna történnie. Hozzá kell tennem, hogy egyes fajoknak és tőkének előnyére vannak ugyan, másoknál azonban nem egyebek ügyetlen csonkításnál.“

Ugyancsak ez a gazdaság-tudós egyébként még megjegyzi:

„A hozam kedvéért való nyesés egyenlő a halálos metszéssel.“ Olyan ez, mint a katonai büntető törvény, amelynek minden sorában ott a halálbüntetés. Hanem hát a jó abbé figyelmeztetése kiáltó szó a pusztában. Apáink szép csendesen tovább nyesegettek, csak egyetlen gondjuk volt: hogy legyen elegendő hordóedényük. Ez volt az az idő, amikor e sorok írójának nagyapja öt forintot vette a bor akóját hordóstul . . . Bizony meg lehetőszen más idők járnak ma.

Előre volt látható, hogy a hét kövér esztendőre a hét sovány következik és hogy a legdusabb tőkét amelyektől hozam és minőség tekintetében legtöbbet kívántak s amelyek ennek következtében a legelgyengültebbek, legelőször fogja megtámadni az a rettentő kór, amely leginkább a vértelenné vált, rothadásnak induló testekbe veszi be magát, Tucker, angol gyümölcsstenyészto egyik üvegházában észlelték először a lisztharmatot, az oidiumot. A Manche-csatornán túllévő e nedves melegágyból terjedt el a baj az egész kontinensen, többnyire ott lépven tel, ahol a kiinduló pontjára emlékeztető viszonyok adva voltak: az üvegházakban. Igenis, csakis az üvegházakból terjedt el az oidium öreg Európánkban. „A frankentáli a mely üvegházi szőlő, legfőbb termőhelye a lisztharmatnak“ mondja Leclerc. „Ha valamely vidéken nincsenek üvegházak, a baj szőlőlugasokon keletkezik s onnan terjed a környék összes szőleibe át. Azokat a tőkét, amelyek iránt a legnagyobb igények támasztanak koraérés szempontjából, hogy csámegeszőlőt termelhessenek s amelyeken ezért nyesés által a legnagyobb erőszakot követik el: azokat a tőkét legelőször támadja meg a szörnyű betegség.“

Bourchardat 1851-ben a francia akadémiának emlékirot nyújtott át a melyben azt mondja „Magyar-, Spanyol- és Olasországban a szőlőtelepek legnagyobb része meg vön fertőzve, Luxemburgban is sok a megfertőztetett szőlő. Meg vön fertőzve továbbá a muskotálnak minden válfaja; a chasselas és a malváziai egyetlen fajtája sem marad érintetlen.“

Hogy azonban ez a kór a venyige életerejének lassankint való gyengítéséből származik, azt legcsattanóbban bizonyítja a következő: Ugyancsak 1858ban látni lehetett Luxemburgban egy kollekcio Amerikából érkezett venyigét, amelyeken a betegségnek még csak legcsekélyebb nyoma sem látszott. A bogyókon se volt nyoma. A lisztharmatnak csakis az 1820ban Franciaországban meghonosított és Massachusetts, alexandriai vagy Izabella

néven ismert amerikai venyige volt képes ellenállani és amegfertőzött európai szőlők [között] csakis ez maradt érintetlen. Ámde ennek könnyű magyarázatát adni: csak a szüzi, vad venyige, amelyet az ember még nem tudott az intenzív kultúra jármába hajtani, csak ez tudott dacolni az oidium Tuckeri támadásaival, aminthogy később dacolni tudott a filoxeráéval is.

Törvénykezés.

Már közöltük egy ízben, hogy dr. Reisman Henrik ungvári ügyvéd mint az Ungvári Közlöny szerkesztője sajtó útján elkövetett becsületsértés vétsége miatt, bűnvádi feljelentést tett dr. Zombory Dezső ungvári lakos ellen, mert azt állította, az „Ung“-ban hogy dr. Reisman Henrik által szerkesztett Ungvári Közlöny függetlenségi programja és a szerkesztő függetlenségi elvei dacára Kristóffy darabont belügyminiszterrel 1000 korona szubventióban és 2000 korona hirdetési átalányban részesült.

Ez a politikai inmorilitás Ungvárt kinos feltűnést keltett, és a felháborodás annál nagyobb volt, mert Kristóffy-nak, Bernáth Zsigmond darabont főispánhoz a szubventió folyósítása tárgyában intézett eredeti leiratát a darabont uralom letörése után megtalálták. A méltatlankodás oly nagy volt, hogy dr. Reisman Henriket, még a függetlenségi pártból is kirekeszteni akarták, jólehet a párt jegyzője is volt.

Ezen bűnügyben folyó hó 4-ik napján volt a főtárgyalás a kir. Törvényszék mint büntető bíróságnál, a midőn első sorban a vádlott által kért valódiság bizonyításának megengedhetősége iránt határozott a kir. Törvényszék a valódiság bizonyítását a kir. Törvényszék elrendelte, és a többi között Bernáth Zsigmond darabont főispán is megidézte a f. évi november hó 19-ik napjára kitűzött folytatólagos főtárgyalásra, hogy adjon felvilágosítást a kezéhez utalványozott szubventió hová fordítása iránt. A főtárgyaláson főmagánvádló tanui hallgatattak ki és pedig Berzeviczy István rendőrfőkapitány ki a lap irányát gyanusnak találta, és kérdőre vonta dr. Reisman Henriket.

Sirokay Miklós mint a függetlenségi párt elnöke, látta az eredeti miniszteri leiratot. Igazolva hogy a függetlenségi pártból ki akarták dr. Reisman rekeszteni, de ő megakadályozta, mert becsület szavát adta, hogy a szubventióra vonatkozó hír nem egyéb

mint pletyka. Később dr. Reisman Henrik a pártjegyzőségéről lemondott és a függetlenségi pártból is kilépett.

Mocsáry Miklós Ungvár városi tanácsos mint a lap egy negyedrészeni tulajdonosa és társ szerkesztője, volt a következő tanu. A szubventióról mit sem tud. Egyébként pedig szánandó szerepet játszott. Az elnök kérdésére nem tudja megmondani mi a szubventió és mi a hirdetési átalány, mert ő nem politikai, hanem szépiro, sőt regényt is irt.

Schillinger testvérek mint nyomda tulajdonosok szinte tanuként lettek kihallgatva. Vallják hogy az átalányt ők járták ki Vészi Józsefnél, és nem tünt fel nekik, hogy egy ízben 250 koronát kaptak postai utalványon, hol a feladó neve nem szerepelt.

A folyó hó 19-iki főtárgyaláson Buza Barna országgyűlési képviselő fogja Zombory Dezsőt védeni.

Érdekes, hogy az Ungvári Közlöny a mostani kormányt is megkörnyékezte szubventió iránt. A sajtó iroda Sirokay Miklóst a függetlenségi párt elnökét hívta fel vélemény adásra, ki a darabont kormánnyal volt összekötetésre figyelmeztette a sajtó iroda főnökét, minek eredménye a szubventió megtagadása volt, miután a Belügyminiszteriumban, a Kristóffy által engedélyezett szubventióra vonatkozó iratokat is megtalálták.

Kulisza.

Vége a szezonnak. Elmentek a színház. Az igazgató — rossz társulata dacára is — szép emlékeket hagyott nálunk hátra. Ugyanis Hegyesi Marit a nagy tragikát és Blaha Lujzát a nemzet csalogányát hozta le szerény fészünkbe. Nem panaszkodhatik városunk közönségére, hogy ezekért nem volt iránta hálás. Sőt! Közönségünk az idén, még eddig soha nem tapasztalt szorgalommal látogatta az előadásokat.

Annival hálátlanabb volt a nagy művésznőkkel szemben. Még diákoskodtam akkor, midőn egy ízben Kúri lejött Kassára vendégszerepelni. A vonatnál a polgármester és kísérete a város nevében, előkelő polgárok a közönség nevében, küldöttségek a testületek nevében, a diákság az ifjuság nevében micsoda ovációval: szónoklatokkal, virág csokorokkal fogadták a művésznőt. Pedig Kúri felényire sem érdemli meg mint Hegyesi és tizedrésznnyire sem mint Blaha. Persze mi alszunk. A város vezetősége korteskedik!

Blaha! ez a név talán örök ifjuságot jelent... Egy 65 éves asszony, fiatal lány és menyecske szerepeket ad, de hogy! Azok a szép magyar dalok, tündériekké válnak ajkain. Soha nem lesz a magyarnak még egy ilyen csalogánya. Ünnepe volt a közönségünknek a nagy művésznő szereplése. Tapolt mindenki a mennyit csak birt s még sem tapsolt eleget. Mindenkinél ott volt az arcán a szerető mosoly s nem egyszer ka-

pott a művésznő egy pár szál virágot a mely többet jelentett a hatalmas csokoroknál. Egy zben olyan lelkesedéssel repült a művésznőhöz egy pár szál virág, hogy ugyancsak megérezte.

Ungvár 10 perc, kiszállani! S a mi primadonnánk Kőszegi Aranka, városunk egyik aranyifja karján ezelt négy nappal kiszállott Ungváron. Kirándultak egy napra oda a hol nem figyelik őket, ebben a Beregszászban még moccanni sem lehet, pedig ők akartak moccanni. Mikor visszajöttek két színésznőbarát kiknek tudomásukra jutott az eset igen bosszantották Kőszegit, Ungvárral. Ki is jött a sodrából s fenyegetőleg kiáltotta: gyerekek lesz csend.

A mióta maga Ungváron volt — felelte az egyik színbarát a fenyegetésre — gyakran használja azt, hogy: gyerekek, gyerekeim; várjon még egy pár hónapot.

A hősnő naplójából: 1907. októberét és egy kis novembert Beregszászban töltöttem. Életem legizisztább napjai ezek. Olyan szolid, olyan szelíd és olyan erkölcsös voltam. Akkor volt az a nagy pénztelenség, amidőn még egy 10 filléres gavallér váltót sem lehetett értékesíteni.

A szezonnak hát vége... vége
Elmult a taps, a krach a hecc
És tháliának temploma
(A csizmadia szín) zárva lesz
A papnők innen messze mentek
Máskor nyitnak most templomot.
Más oltáron áldoz majd eztán
A naiva hősnő és kokott.
A szezonnak hát vége, vége
A színésznép mind sátrat bont.
És Beregszászt vagy két menyecske
Tenger sok öröm könnyet ont.

Madzag.

Pénzt! Pénzt! Pénzt!

A drága ötlet.

Városi Ötletszállító R. T.

Pénz tudvalevőleg kell, sőt nagyon kell és gyorsan kell. A pénz azonban abban is hasonlít az istenhez, hogy mostanság egyáltalában nem mutatkozik. Beregszász városa például nagy igyekezettel keres mostanság olyan embert, vagy intézetet, akit, műnyelven szólva, meg lehetne vagni két-három százezer korona erejéig. Mivel azonban, amint azt nem tettük, pénz nincs, ötlettel kell pótolni a drága jószágot. Belátta ezt az a derék beregszászi polgár is, aki beadványt intézett a város tanácsához, azt tanácsolván, hogy a város adja el több ingatlanát és ezen az uton szerezze meg az ezreket. Ezért az ötletért a beadvány írója kétezer egynéhány korona tiszteletdíja kér a várostól. Amint azt minden pénzügyes tudja, a fentvázolt pénzszerzési ötlet éppen olyan új, mintha valaki azt ajánlaná a városnak, hogy vegyen fel valamelyik banktól néhány milliót. Ha tehát ez az ötlet kétezer koronát ér, akkor nagy jövő vár arra a részvénytársaságra, amely Városi Ötletszállító R. T. név alatt a napokban fog megalakulni, s amely kétezer forint lejjebb minden összegű koronáért hajlandó a városnak ötleteket szállítani. Mődukban van az alábbiakban a részvénytársaság árjegyzékéből néhány részt közölni. Ime:

Kétezer koronás ötletek:

1. Tudvalevő, hogy a város vashidat

Legszebb!

Legolcsóbb!

Legjobb!

Karácsonyfa-fémcsillárok és függelék,ek,

csillághányó gyertyák jutányos áron, valamint
4 kg. szalon-cukor 1 forint 10 krért kaphatók:

WILLIGER HERMAN

fűszer- s csomagolóüzem Beregszászban, Bocskay-utca (Fuchs-ház).

akar építeni. Ötlet: Vegyen vasat és csináljon belőle hidat.

2. Miután a város villamos telepet akar felállítani, szerződtesen kétezer macskát. Ha a macskák szőrét felborzolják, villamosság fejlődik, amely ipari célokra kitűnően használható. Hymédon megtakarítható a telep építési költsége.

3. Ugyanez ezer koronás kiadásban: Mindazon fiatal emberek, akik egy-egy női pillantásra villamos áram fut keresztül, tartsák polgári kötelességüknek ezt az áramot a város rendelkezésére bocsájtani.

4. Miután az utcák burkolása sok pénzbe kerül, ezentul az utcát közlekedési alanynak kell nevezni. A közlekedési alany nem lévén más, mint az utca burkolt kifejezése: az utcaburkolás fölöslegessé válik.

Ezer koronás ötletek.

1. Miután az utcák petróleummal való világítása sok pénzbe kerül, a petroleum melőzendő. E helyett egy toronyór szerzendő be, aki a sötétség beálltától virradtig köteles hirdetni, hogy kétszer kettő: négy. Ez ugyanis éjjel-nappal oly világos dolog, mint a nap s így petroleumvilágítást kitűnően pótolhatná.

2. A csendőrség tudvaleg sok pénzt emészt. Ötlet: A csendőrség kötelékébe ezentul csakis gyomorhajosok veendőek fel, akik hatáságilag igazolják, hogy emésztési képességük minimális.

3. Miután a pótadó miatt a közterhek igen súlyosak a polgárságra nézve; a közterhek viselésére két városi hordár szerződtetendő.

Ötszáz koronás, sőt még olcsóbb ötletek.

1. (Ötszáz koronás) Miután a fiakker közlekedés ellen leginkább a lassúság miatt van panasz, a lovak purgóval kezelendők. Ez hatni fog.

2. (Husz koronás.) Egy ötven koronás bankjegy. Ez ugyan nem ötlet, de 20 koronát mindenestre megér.

Ős Budavár kávéházam

(a „Hitelintézet“ épületében) ajánlom a n. é. közönség b. pártfogásába, hol szolid és pontos kiszolgálás és Kolozsvári Kiss Jenő zenekarának hangversenye mellett mindig jól lehet mulatni.

A n. é. közönség b. pártfogását kéri tisztelettel

BERNER MÁRTON,
kávész.

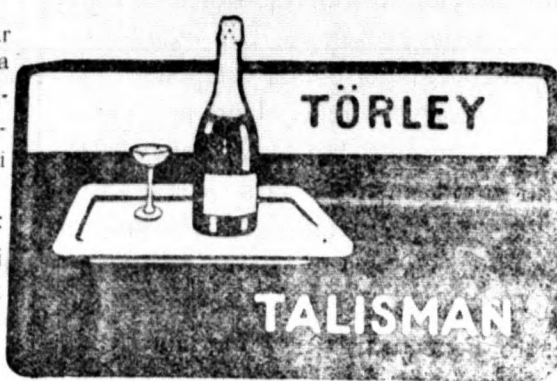
„Ős-Budavár“ kávéház.

Hirdetmény.

A gorondi urbéres birtokosság tulajdonát képező Dercényi-féle birtokon, a tengeri és tarlóföldeken való **őszi legeltetés** szabad kézből eladó. — Bérelni szándékozók értekezhetnek Gorondon az urbéres elnökkel.

Kiadó modern lakások.
November hó 1-étől,
több rendbeli utcza
és udvari lakás kiadó.
Széchenyi-utca 14. szám. alatt.

Nyiltér.

Köhögés
ki szereti egészségét eltávolítja azt.
5245. közjegyzőileg hitelesített igazolvány bizonyítja

KAISER
gyógyhatású mell Caramelláját a 3 fenyővel.

Orvosilag megvizsgálta és ajánlva köhögés, rekedtség katarhus, gége katarhus, görcs és számarköhögés ellen.
Egy csomag ára 20. és 40 fillér.
Bádóg szelenczében 80 fillér.

Kapható: Reichard Jenő gyógyszer-tárában Beregszász.

Egy kertész,

ki már több éven át nagyobb uradalomba mint kertész volt alkalmazva, állást keres. — Szives megkeresések
Biró Sándor, Fehérgyarmat.

Tisztíts csak

Globusz
fémfiszító kivonat
A legjobb fiszítószer a világon

Az 1904. St. Louisi világgiallításán „GRAND PRIX“

Jobban tisztít, mint minden más fémfiszítószer.

Jó étvágyat kap ön

KAISER

Fodorminta Karamell használata után.

Orvosilag megvizsgálva és ajánlva. Nélkülözhetetlen emésztési zavaroknál és étvágytalanságnál, valamint gyomorfájásnál stb. Uditó szer.

Egy csomag ára 20. és 40 fillér.
Kapható: Reichard Jenő gyógyszer-tárában Beregszász.

Dalmatin A legjobb rovar- és féregirtó szer 20 30 és 50 filléres szabadalmazott dobozban.

Dalmatin Takarékoság szempontjából rendkívül célszerű és a gummifecskendőt fölöslegessé teszi. Használatban kitűnő hatásáért és egyszerű kezeléséért közkedveltségnek örvend.

Dalmatin Minden fűszerkereskedésben és drogériában kapható.

Főlerakat:
STELLA vegyészeti gyár
Ledermann D. Budapest, VII. Nefelejts-utca 39

„ANGYAL“ gyöngyvírág-crém.

Hozzávaló szappan ára 1 korona.

Szeplőt, májfoltot és mindennemű arctisztatlanságot pár nap alatt eltüntet az

„ANGYAL“ **GYÖNGYVIRÁG-CRÉME** a bőrnek fehér, üde színt kölcsönöz.

Kapható: **Reichard Jenő**

„Agyal“ gyógy-szertára, Beregszász (Bocskai-utca.)

„ANGYAL“ gyöngyvírág-crém. Gyöngyvírág hölgypor ára 1 kor.

Legnagyobb nyeremény
600.000 korona.

A nyereményeket az állam
biztosítja.

Felhívás a hamburgi állam által biztosított nyeremény-
részesedéshez, melyben

9 millió és 538,092 márkát lehet nyerni.
Ezen előnyös játéknak legfőbb nyereménye
600,000 márka.

1 prémium	30,000 márka	1 nyerem.	40,000 márka
1 "	200,000 "	1 "	30,000 "
1 "	60,000 "	7 "	20,000 "
1 "	50,000 "	1 "	15,000 "
1 "	45,000 "	11 "	10,000 "
1 "	40,000 "	36 "	5,000 "
1 "	35,000 "	103 "	3,000 "
1 "	30,000 "	161 "	2,000 "
1 nyeremény	100,000 "	543 "	1,000 "
1 "	60,000 "	577 "	300 "
1 "	50,000 "	171 "	200 márka

A sorsjáték 7 osztályból áll, és tartalmaz 97000 sors-
jegyet 46935 nyeremény és 8 Praemiummal, **ugy, hogy a
sorsjegyek felének nyerni kell.**

Az első osztályu nyeremény a legszerencsésebb esetben
50,000 márka, mely a második osztályban 55,000 márka, a
3-ikban 60,000, a 4-ikben 65,000, az 5-ikben 70,000, a 6-ikban
80,000 és a 7-ikben 600,000 márkára emelkedik.

Az első osztályu ár:

Egy egész eredeti sorsjegy csak **6** márka.

Egy fél eredeti sorsjegy csak **3** márka

Egy negyed eredeti sorsjegy csak **1** márka **50** fillér.

A huzások hatóságilag vannak megállapítva. A követ-
kező osztályok betétei, valamint a nyeremények jegyzéke, a
hivatalos és az állam címerével ellátott sorsolási tervezetek
megtekinthetők, melyeket ingyen és bérmentve küldök meg.

Minden érdekelt huzás után azonnal megkapja minden
felhívás nélkül a hivatalos sorsolási jegyzéket.

A nyeremények kifizetése közvetlenül általam történik
az illető címére a legnagyobb titoktartás mellett.

Megrendeléseket kérek postautalvánnyal, vagy utánvét
mellett. — Megrendeléseket kérem sürgősen teljes bizalommal.

Heckscher Sámuel senior

banküzlet Hamburgban.

Beregvármegye m. kir. államépítészeti hivatalától.

1498/907. szám.

Versenytárgyalási hirdetmény.

A beregszász—vásárosnaményi törvényhatósági
közúton levő 20. számú vásárosnaményi állami Tisza
hidon az 1908. évi január hó 1-től az 1910. évi december
hó 31-ik napjának éjféli 12 óráig bezárólag terjedő 3 évre
a **hidvám-szedési jog** bérbe adatik, mely célból **1907.
évi november hó 21-én délelőtt 10 órakor a beregme-
gyei m. kir. államépítészeti hivatal** helyiségében zárt
írasbeli ajánlat utján versenytárgyalás fog tartatni.

A kikiáltási ár évi 12000 koronában állapítatik meg.

Felhivatnak ennél fogva azok, kik a szóban levő hidvám-
szedést bérbevenni kívánják, hogy ajánlataikat a beregvár-
megyei m. kir. államépítészeti hivatalhoz czimezve, legkésőbb
a kifizető tárgyalási napon délelőtt 10 óráig nyujtsák be. A
később beérkezett ajánlatok, valamint általában a bármikor
beérkezett távirati ajánlatok figyelembe vétetni nem fognak.

Az ajánlatban az ajánlott évi bérösszeg számokkal és
betűkkel világosan és olvashatóan kiirandó.

Az öt pécsettől ellátott zárt ajánlathoz a bánatpénznek
a kir. adóhivatalba, illetőleg állampénztárba történt befizeté-
séről kiállított nyugta csatolandó.

A bánatpénznek legalább 600 koronát kell kitenni.

Készpénz vagy értékpapírok az ajánlatok mellett el nem
fogadhatnak.

Azon ajánlattevőknek bánatpénze, kiknek ajánlatai nem
fogadhatnak el, az árverés eredménye feletti határozat hozat-
al után legkésőbb négy hét alatt fog visszaadni.

A tett ajánlat az illető ajánlattevőre azonnal, a kincs-
tárra nézve pedig csak azon naptól fogva kötelező, amikor
a kereskedelemügyi m. kir. miniszter ur Ó exellentiaja által
elfogadatik.

A részletes feltételek a beregvármegyei m. kir. állam-
építészeti hivatalnál a szokott hivatalos órákban megtekin-
thetők. Az ajánlati minta a beregszászi m. kir. államépítészeti
hivatalnál a rendes hivatalos órák alatt díjmentesen besze-
rezhető.

Beregszász, 1907. november hó 6-án.

Beregszászi m. kir. államépítészeti hivatal.

Játszék ott, hol a szerencse a legnagyobb GAEDICKE bankházában

**mert ott nyerték eddig tényleg a legtöbb főnyereményt
és pedig:**

A nagy jutalmat **600,000** koronát a **62551.** számra

a legnagyobb főnyereményt 400,000 koronát a 11119. számra
a legnagyobb főnyereményt 400,000 koronát a 19406. számra

a legnagyobb főnyereményt 400,000 koronát a 28916. számra
a legnagyobb főnyereményt 400,000 koronát a 33464. számra

továbbá 3-szor á 100,000, 90,000, 80,000, 70,000, korona, 5-ször 60,000, 50,000, 40,000, 30,000, 25,000
korona és 10-szer 20,000 koronát,

A XXI-ik magy. kir. szabad. osztálysorsjáték I. osztályának huzása
november hó 21. és 23-án lesz.

A következő főnyeremények sorsoltatnak ki: esetleg 1 millió korona, továbbá 600,000, 400,000, 200,000, 2-szer
á 100,000, 2-szer á 90,000, 2-szer á 80,000, 2-szer á 70,000, 2-szer á 60,000 stb. stb. korona.

A sorsjegyek ára: Egész Fél Negyed Nyolczad sorsjegy
12.— **6.—** **3.—** **1.50 korona.**

Megrendelések lehetőleg postafordultával kéretnek.

GAEDICKE bankház, Budapest, Kossuth Lajos-utca 11. szám.

Köhögés, rekedtség és hurut ellen nincs jobb a

R é t h y-féle pemetefü cukorkánál

Vásárlásnál azonban vigyázzunk és határozottan **RÉTHY**-félét kérjük mivel sok haszontalan utánczata van.

I doboz 60 fillér.

Csak **RÉTHY**-félét fogadjunk el!

Élőkerítés.

Gleditschia, élősvény.

Bármely talajban gyorsan fejlődik, sűrű nagy töviseivel embernek és bármely állatnak ellentáll, kitart 70-80 évig, nevelhető oly sűrűn, hogy apró csirke, malac stb. sem mehet át; ez a legelőcsebb örökös áthatlan kerítés. Főelőnye még az is, hogy egész május közepéig a legjobb eredménnyel ültethető, mert a csemeték felásva jeges pincében tartatnak. Ezen darab 12 korona, rendszeren ültetve 50 méter kerítéshez elég. Nyomatott ültetési és kezelési képes utasítást minden rendeléshez adok. Akinek előkerítés nem felel meg, szállíthatok sodronyszövetet, a legtekintélyesebb gyártmányt, olcsón 100, 150 és 200 cm. széleset.

Szőlőlugas

minden háznak legszebb díszje, egy gyűjtemény 8 fajból 20 tő, egy tő 2-300 fűrtöt terem.

Szőlőoltványok

táblás ültetések és hiányok pótlására, 60 legkiválóbb bor- és csemege-faj, szigorúan válogatott, tökéletes forradású és fajtiszta, duggyökerű példányok.

Delaware

sima vessző, minden szál megfakad, csak az a legnemesebb faj, melyből én 18 év alatt 40 holdat ültettem, 35 hektót terem holdanként, bora édes, erős, oltani, permetezni nem kell, ezért ellensége sok tudományos szőlőintéző.

Bővebb leírást és képes árjegyzéket tanulságos tartalommal és mindenhez teljes tájékoztatóval ingyen és bérmentve küld:

NAGY GÁBOR

szőlőnagybirtokos, NAGYKÁGYA.

Levelezés minden nyelven.

PÉNZT tisztviselőknek kezes nélkül is $6\frac{1}{2}\%$, 1000 koronától havonta 7 korona 20 fillér fizetendő. — Földbirtokra $4-4\frac{1}{2}\%$ -os II. helyre circa 6% -ra, az érték 75% -áig. — Személyhitelt 500-5000 koronáig 5 évi lefizetésre diszkrétan és gyorsan kieszközöl minden előzetes költség nélkül

— WINKLER MOR, Beregszász. —

Allandó raktár Bocskay-utca 72. szám alatt.

Goldstein és Friedländer tűzifa raktára

BEREGSZÁSZ, Bocskai-utca 72. szám.

A közelgő tűzifaszazon alkalmából szíves tudomására hozzuk a tisztelt közönségnek, hogy a helyben eddig fennállott **tűzifa raktárunkat** nagyobb kötésünk által jóval megnagyobbítottuk és ezáltal azon helyzetben vagyunk, hogy bármilyen nagyobb rendelést — különösen kocsis számra elfogadhatunk, és tekintettel a napi áremelkedésekre, nagy előnybe részesül aki rendelését waggon számra a téli időnyre már most beadja.

Egész kocsirakomány kapható a vasuti állomásnál átvéve, házhoz szállítva, vagy esetleg a feladó állomásnál a rendelő címére direkt küldve.

Megrendelések eszközölhetők **Fodor Albert fűszer- és csemege üzletében** vagy Goldstein Mór Andrassy-utca 7. szám és Friedländer Miksa Batthányi-utca 4. szám alatti lakásában, végül az allandó raktártelepen Bocskai-utca 72. szám alatt. — A fát kivanatra a házhoz szállítjuk.

Egyben felhívjuk a nagyérdemű közönség figyelmét, hogy sikerült a

várpalotai Ilona szalon briquet szén

egyedárusítását megkapni, mely tüzelőszer szaktalansága miatt bármilyen kályhában használható és általa nagy famegtakarítást lehet elérni.

Waggonrendelésnél különösen olcsón szállítjuk. — Esetleges forgalmi akadályokra való tekintettel kérjük a rendelést minél előbb feladni.

10—

Pontos kiszolgálás!

Üzlet átvétel.

Tisztelettel adom tudomására az n. é. közönségének, hogy a Gotteszman Miksa-féle uri és női divatáruházat igen olcsó árban átvettem, ennek következtében az összes cikkeimet még eddig nem létezett olcsó árakban árusítom.

A n. é. közönség b. pártfogását kéri tisztelettel

ifj. Klein Vilmos.

Legközelebbi huzásokra a legkedveltebb sorsjegyekből álló csoport vételét ajánljuk:

3 drb. Erzsébet királyné sorsjegy

Huzás: márczius 1-én, július 1-én és november 1-én.

1 drb. József sorsjegy

Huzás: május 15-én és november 15-én.

1 drb. Bazilika sorsjegy

Huzás: márczius 1-én és szeptember 1-én.

Legnagyobb főnyeremény **100.000 kor.** Évi összes nyereményei **427.300 kor.**

Ezen állandó értékkel **40 havi 2 kor. 40 fill.** részletfizetésre kapható

ELFER és ADLER bank- és váltóüzletében Budapest, V., Föld-utca 7. szám.

Alapított 1888. évben. — Az első részletnek postautalványon való beküldésénél a sorsjegyek számával ellátott részletvet azonnali játéjjal szolgáltatjuk ki. — Az első két részletnek egyszerre való beküldése esetén a harmadikat ingyen nyugtázzuk.

Évente

hét

huzás!

ROYAL

KÁVÉHAZ, ÉTTEREM, SZÁLLODA
BEREGSZÁSZ.

Az előkelő közönség találkozó helye. — Morsókolt árak.

NYOMATOTT A „SZABADSÁG, KÖNYVNYOMDA GYORSSAJTÓJÁN BEREGSZÁSZ 1907.